

Budgetaftale 2018-21

Et vigtigt skridt mod 2000 flere borgere

Introduktion til årets budgetaftale

Alle kommunalbestyrelsens 25 medlemmer indgår forlig om budget 2018. Forligspartierne er dermed: Alternativet, Borgerlisten, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Venstre.

Udgangspunktet for årets budgetforhandlinger har været det mest positive i kommunens historie. Det har været vigtigt for forligspartierne at sikre, at budget 2018 bygger på fundamentet fra budget 2017 og bringer os et vigtigt skridt videre i ønsket om at skabe en bæredygtig fremtid for en geografisk vidstrakt landkommune med flere mindre bysamfund.

Budgetforliget er udtryk for en ansvarlig økonomisk politik, hvor der er balance i både 2018 og i overslagsårene, den langfristede gæld nedbringes, der investeres i udvikling og udvides på service. Herudover er der reserveret rammer til fremtidige udviklingstiltag.

Med dette forlig bliver der sat nye handlinger i gang, som skal være med til at sikre realisering af udviklingsstrategiens ambitiøse forventninger og planer for fremtiden. En fremtid, hvor både nuværende borgere fastholdes og flere borgere og virksomheder tiltrækkes.

De mange nye initiativer finansieres af frie midler eller effektiviseringer, som ikke påvirker serviceniveauet. Samtidig reducerer forligspartierne den langfristede gæld med 38,2 mio. kr. over de kommende fire år, og lægger desuden penge i kassen til at finansiere en række tiltag, der vil blive gennemført i de kommende år.

Signaturprojekter sætter retning for udviklingen

Udviklingsfonden, der blev etableret ved sidste års budgetforlig, bidrager til at finansiere en række signaturprojekter, som forligspartierne finder har særligt potentiale til at bidrage til at nå målet om 2000 flere borgere.

Forligspartierne vælger følgende signaturprojekter på driftssiden:

- Sammen om forandringer og det gode arbejdsmiljø
- Den kulturelle rygsæk gøres permanent
- Fremtidens mobilitet

Forligspartierne vælger følgende signaturprojekter på anlægssiden:

- Slagterigrunden og samlet havneudvikling
- Nyt besøgscenter og landskabsmuseum
- Renovering og udvikling af Faaborg Museum
- Fremtidens forstad i Årslev/Sdr. Nærå

Forligspartierne investerer i de kommende fire år 11,2 mio. kr. i drift og 52 mio. kr. i anlæg i de syv signaturprojekter for at øge kommunens attraktivitet som bosætnings- og erhvervskommune. Se fmk.dk/signatur for nærmere præsentation af de syv signaturprojekter.

Fortsatte investeringer i service til borgerne

Ud over signaturprojekterne igangsættes nye initiativer i service til borgerne for 32,8 mio. kr. i 2018 – i alt 97,2 mio. kr. over fire år.

Med dette budgetforlig forhøjes serviceudgifterne med 17,8 mio. kr., svarende til 0,8 %. Forligspartierne er tilfredse med denne udvikling. Til sammenligning har regeringen i 2025-planen forudsat en årlig vækst i de offentlige udgifter på 0,5 %, mens kommunernes samlede servicedriftsramme er udvidet med 0,1 % i 2018. For første gang i kommunens historie indeholder budgetforliget ikke servicereduktioner.

Forligspartierne vælger at prioritere en række anlægsinvesteringer, der styrker kommunens udvikling. Der afsættes en samlet anlægsramme på 480,9 mio. kr. over fire år, hvoraf 145,9 mio. kr. først bliver disponeret i de kommende år.

Endelig bidrager hele organisationen gennem den daglige drift, faglige udvikling og løbende effektivisering hele tiden til at omstille og udvikle organisationen til at matche de aktuelle krav. Medarbejdernes tilgang til og løsning af de mange opgaver i hverdagen er et vigtigt bidrag til at skabe tilfredshed med at bo i Faaborg-Midtfyn Kommune. Effektiviseringerne findes dels på tværs, dels gennem hverdagseffektiviseringer, i alt 22,1 mio. kr. i 2018. Blandt de to største tiltag er

- Mere effektiv anvendelse af kommunens bygninger
- Mere effektive indkøb af varer og tjenesteydelser samt en ny organisering af indkøbsområdet.

Frem mod en mere udviklingsorienteret organisation

Forligspartierne har fokus på fortsat at udvikle organisationen, så den kan levere og gennemføre de politiske beslutninger.

Forligspartierne er klar over, at forandringer påvirker organisationen og afsætter 6 mio. kr. over tre år til initiativer, der skal være med til at udvikle organisationens evne til at stå i forandringerne samtidig med, at der er et godt arbejdsmiljø.

Uddybning af budgetforliget findes i den efterfølgende aftaletekst.

Budgetaftale 2018-21

Et vigtigt skridt mod 2000 flere borgere

For første gang har der været et betydeligt overskud på det basisbudget, der ligger til grund for de politiske forhandlinger.

Dette skyldes en årelang tradition for og ikke mindst en politisk vilje til at lave og realisere en ansvarlig økonomisk politik, en stærk økonomistyring samt en kultur i organisationen, der er præget af en sund økonomisk ansvarlighed. Dette kunne ikke lade sig gøre uden et ansvarligt og konstruktivt samarbejde mellem det politiske system, den administrative ledelse og medarbejdere – og en organisation, der er sit økonomiske ansvar bevidst.

Implementeringen af udviklingsstrategien er organiseret i fire udviklingsspor, som hver især bidrager til at realisere de overordnede politiske målsætninger:

- Liv & Læring
- Vækst & Erhverv
- Attraktive by- & lokalsamfund
- Tættere på

Med vedtagelsen af Budget 2018 høstes de første frugter af dette arbejde.

Budgettet indeholder ikke serviceforringelser. Tværtimod er basisbudgettet øget med knap 7 mio. kr. med det formål at fastholde det eksisterende serviceniveau som følge af ændrede priser og en ændret aktivitet på en række områder. Der igangsættes derudover en række tiltag, der kan styrke den borgernære service. I alt er de samlede serviceudgifter forhøjet med 17,8 mio. kr.

Oven i dette kommer der markante investeringer i nye anlægs- og infrastrukturprojekter samt ressourcer til en række nye signaturprojekter. Alt sammen for at understøtte en positiv udvikling i kommunen og for at sætte ekstra turbo på arbejdet med at realisere udviklingsstrategien.

Midlerne finansieres via den ordinære anlægsramme, udviklingsfonden samt en pulje af frie midler på 57 mio. kr., som skyldes færre udgifter og flere indtægter i 2017.

Til trods for de mange nye tiltag reduceres den langfristede gæld med 12,9 mio. kr. Dermed fastholder forligspartierne en ansvarlig økonomisk politik.

Massive investeringer i fremtidens kommune

Med dette budgetforlig er de signaturprojekter udvalgt, som der i første omgang skal arbejdes videre med. Derudover skal der i de kommende år arbejdes med at konkretisere en række yderligere signaturprojekter og udviklingstiltag.

Med dette forlig vælger forligspartierne følgende signaturprojekter på driftssiden:

- Sammen om forandringer og det gode arbejdsmiljø: 6 mio. kr. over tre år
- Den kulturelle rygsæk gøres permanent: 2,2 mio. kr. over fire år
- Fremtidens mobilitet i Faaborg-Midtfyn Kommune: 3 mio. kr. over to år

Disse signaturprojekter finansieres af udviklingsfonden, hvor der er afsat en pulje på 5,5 mio. kr. om året til signaturprojekter på driftssiden.

Frem mod budget 2019 eller 2020 afsættes desuden midler til at gennemføre/modne følgende signaturprojekter på anlægssiden:

- Slagterigrunden og samlet havneudvikling: 6 mio. kr.
- Nyt besøgscenter og landskabsmuseum: 20 mio. kr.
- Renovering og udvikling af Faaborg Museum: 20 mio. kr.
- Fremtidens forstad i Årslev/Sdr. Nærå: 5,9 mio. kr.

For begge museer gælder, at Faaborg-Midtfyn Kommunes bidrag er 20 mio. kr. til hver af museerne ud af en samlet anslået investering på ca. 120 mio. kr. i Faaborg Museum og ca. 100 mio. kr. i besøgscenter og landskabsmuseum. Den øvrige finansiering skal realiseres gennem eksterne fonde.

Disse signaturprojekter finansieres af udviklingspuljen, hvor der afsættes 13,5 mio. kr. om året til signaturprojekter på anlægssiden.

Realisering af signaturprojekterne kræver yderligere betydelige investeringer i en længere periode end denne budgetaftale dækker. Målet kan nås med midler fra udviklingsfonden og anlægsmidlerne, men det forudsætter, at anlægsrammen anvendes med omtanke og at der kan opnås en vis grad af ekstern fondsfinansiering.

Fremover vil forligspartierne bestræbe sig på at anvende omkring halvdelen af den ordinære anlægsramme til udviklings- og signaturprojekter. Det kan lade sig gøre, fordi de kommunale veje, bygninger mv. er i relativt god stand.

Se fmk.dk/signatur for nærmere præsentation af de syv signaturprojekter.

Styrket samarbejde på tværs

Udvikling af organisationen skal styrke evnen til at arbejde på tværs.

Med dette budgetforlig afsættes 3,5 mio. kr. årligt til "Ung i FMK", som er en ramme til tværfaglige indsatser og aktiviteter, der kan være med til at skabe sammenhæng i børns og unges liv. På baggrund af allerede gennemførte idéværksteder med unge og workshops med fagprofessionelle, skal Opvækst- og Læringsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Kultur- og Lokalsamfundsudvalget inden udgangen af 2017 anbefale en strategi og handleplan med henblik på endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen i starten af 2018.

Ved sidste års budget blev der bestilt en analyse af de særligt dyre enkeltsager på det sociale område. Formålet var at undersøge mulige gevinster ved at erstatte en række dyre enkeltforanstaltninger med mere koordinerede indsatser til gavn for den enkelte borger. Der er foreløbig foretaget

en opgørelse over de 50 dyreste sager. I 2018 skal der ske en yderligere kortlægning af det nuværende arbejde med sammenhængende borgerforløb og familieindsatser, ligesom der skal ske en erfaringsopsamling fra prøvehandlingen med den tværgående tovholderfunktion, hvor borgere med flere sagsbehandlere får tilknyttet en fast medarbejder. Der skal desuden hentes erfaringer fra andre kommuner. Målet er at realisere sidste års effektiviseringsmål på 3 mio. kr. i 2018, 6 mio. kr. i 2019 og 9 mio. kr. fra 2020.

Fortsat solid og god velfærd

Samtidig med, at udviklingen med dette budgetforlig kan tage et stort spring fremad, er det afgørende for forligspartierne, at borgere og virksomheder oplever, at velfærd og service fortsat er solid og god, så hver enkelt kan have tiltro til fremtiden og være tryk.

På grund af ændringer i befolkningssammensætningen og et øget udgiftspres på flere områder, som bl.a. skyldes, at der er blevet flere ældre, er vores serviceudgifter pr. indbygger øget med 7,9 % i perioden 2015-2017. I samme periode har alle kommuner i gennemsnit haft en stigning i udgifterne til service pr. indbygger på 3,9 %. I Faaborg-Midtfyn Kommune har der været den 5. højeste vækst i de samlede serviceudgifter.

I 2018 udgør det samlede driftsbudget netto 3.181,3 mio. kr., hvoraf udgifter til service udgør 2.208 mio. kr. Med den indgåede aftale forhøjes serviceudgifterne med 17,8 mio. kr., svarende til 0,8 %, vel at mærke efter, at de godkendte effektiviseringer er fratrukket. Forligspartierne er tilfredse med denne udvikling. Til sammenligning har regeringen i deres 2025 plan forudsat en årlig vækst i de offentlige udgifter på 0,5 %, mens kommunernes samlede servicedriftsramme er udvidet med 0,1 % i 2018.

Nedenfor ses udviklingen opgjort på basisbudget, demografi samt ny drift.

1.000 kr.	Udvidelse af basisbudget	Demografi-puljer	Ny drift (inkl. signatur)	I alt
Arbejdsmarked (ekskl. overførsler)	4.780	0	4.500	9.280
By, Land og Kultur	1.795	0	14.000	15.795
Opvækst og Læring	7.561	-8.601	9.487	8.447
Sundhed og Omsorg (ekskl. KMF)	-5.182	5.181	4.478	4.477
Direktion og stabe	-496	0	5.484	4.988
Tværgående	1.985	0	0	1.985
I alt	10.443	-3.420	37.949	44.972

Udvidelsen af basisbudgettet er udtryk for, at områder, som har oplevet en øget aktivitet eller et højere udgiftspres, får tilført midler, så det hidtidige serviceniveau kan opretholdes. Et eksempel på dette er anbringelsesområdet, som får tilført midler til yderligere 10 anbringelser.

Der er herudover indregnet effektiviseringer for i alt 22,1 mio. kr. Der er tale om en løbende optimering af driften, som ikke påvirker det leverede serviceniveau.

I det følgende beskrives udviklingen i budgetterne inden for de fire udviklingsspor.

Liv & Læring

Forligspartierne er enige om, at det er væsentligt, at en moderne kommune både skaber trygge og kendte rammer om kernevelfærden og udvikler velfærden, så den er klar til fremtiden.

Forligspartierne tilfører ekstra midler til de store velfærdsområder, der er favnet af Liv & Læring.

Alle børn skal have en god start på livet

Forligspartierne er enige om, at det for de mindste børn er helt afgørende med en god start på livet, og dagtilbudsområdet er det område, der er klart højest prioriteret i årets budgetaftale.

Med budget 2018 tilføres dagtilbudsområdet følgende midler:

- 20 mio. kr. over de kommende fire år i ekstra ressourcetildeling til 0-6 års institutioner (5 mio. kr. årligt)
- 11 mio. kr. over de kommende tre år til screening ved sundhedsplejen, målrettet forældrevejledning i grupper til udsatte familier samt til uddannelse og supervision af dagplejere (rammebeløb på 4 mio. kr. i 2018, 3,9 mio. kr. i 2019 samt 3,1 mio. kr. i 2020). Indsatserne udløber i 2020 og evalueres inden udløb.

De mange ekstra ressourcer investeres ud fra viden om, at en krone investeret i 0-6 års området giver højere effekt end samme investering senere i livet og at der er en positiv effekt af særligt målrettede indsatser til udsatte familier. De nye midlertidige initiativer evalueres og der tages efterfølgende stilling til, om indsatserne skal videreføres.

Herudover forhøjes puljen for at afdække behovet for en udvidet og fleksibel åbningstid med 500.000 kr. årligt i 2018-2020. Puljen udgør herefter 2,3 mio. kr. årligt og udvides til også at omfatte dagplejen. Der er i juni 2017 indgået en aftale mellem regeringen og flere andre partier i Folketinget om at afsætte 580 mio. kr. over fire år til at styrke dagtilbudsområdet. Når loven er endelig udmøntet vil forligspartierne vurdere om der er behov for yderligere tiltag på området.

Dagtilbuddene bidrager til at finansiere en del af disse tiltag gennem hverdagseffektiviseringer og effektiviseringer:

- En ensretning og effektivisering af sagsbehandling vedrørende socialpædagogisk friplads, som svarer til en årlig reduktion på 400.000 kr.
- Implementering af bedre planlægningsværktøjer for at udnytte de samlede personaleresourcer mere effektivt, hvilket svarer til en årlig reduktion på 320.000 kr.

Herudover reduceres budgetterne med 3,4 mio. kr. som følge af et faldende børnetal.

Samlet set tilføres dagtilbudsområdet i 2018 netto 6,9 mio. kr. Forhøjelsen af budgettet får ikke negativ betydning for forældrebetalingen, idet takstberegningsgrundlaget er blevet reduceret til et niveau, som fastholder taksterne på et stort set uændret niveau.

Dagtilbudsområdet understøttes af en pulje til anlægsinvesteringer på 35 mio. kr. over fire år.

Fastholdelse af et højt og uforandret serviceniveau i folkeskolen

Folkeskolerne har i budget 2017 haft en økonomisk ramme, der er 9,5 % højere pr. elev end gennemsnittet på landets øvrige folkeskoler. Det giver økonomiske forudsætninger for at skabe nogle af landets bedste folkeskoler, og forligspartierne er enige om, at dette arbejde skal prioriteres til glæde for børnene og deres forældre. Forældrene skal opleve, at deres barn får en skolegang og et udbytte, der svarer til den investering, der tilføres folkeskolen.

Forligspartierne lægger vægt på, at folkeskolen får forløst sit fulde potentiale.

Forligspartierne tilføjer undervisningsområdet følgende midler:

- Betaling til staten for elever i fri- og efterskoler forhøjes med 4,5 mio. kr. som følge af en takststigning.

Undervisningsområdet bidrager til den samlede finansiering ved følgende omstillinger og effektiviseringer:

- Rammebesparelse på skoleområdet på 3,1 mio. kr. med afsæt i bedre planlægning
- Harmonisering af SFO2 og klubtilbud i Horne pr. 1.7.2018 bidrager med 36.000 kr. i 2018 og 71.000 kr. fremover.

Rammebesparelsen vedrørende bedre planlægning omfatter forskellige spor, herunder ledelseskompetencer og –metoder på institutionsniveau til styring af økonomien samt styrket anvendelse af data og nøgletal. Derudover vil forløbet bl.a. omfatte et øget fokus på bedre faglig planlægning og ressourceallokering. Projektet igangsættes som et udviklingsinitiativ, der er tilpasset den enkelte skole, og efter fælles aftale med ledere og medarbejdere. Initiativet vil desuden omfatte et samarbejde med eksterne parter.

Budgetterne reduceres herudover med 3 mio. kr. på grund af en mere effektiv opkrævning af mellemkommunale betalinger på området. Endelig reduceres budgetterne med 5,2 mio. kr. som følge af et lavere børnetal end forudsat ved sidste års budgetlægning i skoler, SFO og landsbyordninger.

Samlet set får undervisningsområdet reduceret budgettet med netto 8,4 mio. kr. i 2018. Der er tale om rene effektiviseringer, som primært skyldes fald i elevtal og en bedre planlægning, og som ikke påvirker kvaliteten af undervisningen for det enkelte barn.

Udvikling af kommunens folkeskoler understøttes af en pulje til anlægsinvesteringer på i alt 85,7 mio. kr. over de kommende fire år, som skal være med til at sikre læring og trivsel i tidssvarende og moderne undervisningsfaciliteter.

I forbindelse med sidste års budgetforlig blev der nedsat et § 17,4 udvalg om Fremtidens Skole. Arbejdet i udvalget vil blive genoptaget i 2018, og udvalgets arbejde vil danne grundlaget for en fornyet drøftelse af folkeskolen vil være klar i forbindelse med forhandlingerne om budget 2020.

Sårbare børn er et fælles ansvar

Det er meget vigtigt, at alle børn får de bedst mulige betingelser for at lære, udvikle sig og trives.

- Der tilføres 3,4 mio. kr., fordi der har været en stigning i andelen af sårbare børn og unge. Dette svarer til en stigning på yderligere 10 anbringelser.

Området fik også tilført ekstra ressourcer i forbindelse med budget 2017. Forligspartierne ønsker en analyse af effekten af de foregående års forebyggende indsatser til brug for budget 2019.

Endnu bedre rammer på skoler og dagtilbud

Forligspartierne fortsætter med at investere i faciliteter og bygninger, der understøtter børns læring og trivsel. I budget 2018 afsættes i alt 120,7 mio. kr. over fire år.

Med forbehold for eventuelle nye behov anvendes pengene som følger:

1.000 kr.	2018	2019	2020	2021
Skolereform - inddragelse af gangarealer - Carl Nielsen skolen	6.673	0	0	0
Fra skolebibliotek til pædagogisk læringscenter - Carl Nielsen skolen	0	1.035	10.154	0
Ansøgning om renovering af Nordagerskolen	5.200	14.818	0	0
Ny pers.stue og pæd. læringscenter på Brahesminde Skole, afd. Svanninge	845	0	0	0
Renovering af lokaler, Brahesminde skole, afdeling Horne	4.411	0	0	0
Renovering af lokaler på Øhavsskolen, afdeling Uglen	11.686	0	10.879	0
Renovering/nybyggeri på dagtilbudsområdet	0	0	2.252	0
Renovering af Vesterparken	3.600	4.300	0	0
Ramme til renovering mv - skoler	0	0	0	20.000
Ramme til renovering mv. - dagtilbud	0	0	0	10.000
Nybygning/ombygning/renovering af Hættegården	3.700	11.164	0	0
I alt	36.115	31.317	23.285	30.000

Der reserveres et rammebeløb til henholdsvis renovering af skoler og dagtilbud på i alt 30 mio. kr., som vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetforhandlinger.

Der afsættes et rammebeløb på 14,9 mio. kr. til nybygning, ombygning eller renovering af Hættegården. Opvækst- og Læringsudvalget skal på baggrund af en borgerinddragende proces komme med bud til kommunalbestyrelsen på, hvordan dette kan realiseres.

Fokus på det gode liv – uanset alder

Forligspartierne ønsker et fortsat fokus på udvikling af forebyggende rehabiliterende indsatser for borgere med brug for hjælp. Sundhed og Omsorg har allerede gode erfaringer med at styrke borgernes mulighed for at mestre eget liv og understøtte den enkelte ved svækkelse og sygdom, så mulighederne for at holde sig frisk og leve et aktivt liv fremmes.

For budget 2018 er forligspartierne derfor enige om både at tilføre og omfordele midler i Sundhed og Omsorg. Området for tilført følgende midler:

- 3 mio. kr. i 2018 og 4,5 mio. kr. i efterfølgende år i forbindelse med overdragelse af 18+-årige fra børneområdet
- 2 mio. kr. fordelt i 2018 og 2019 til styrkelse af rehabiliteringsindsatsen i form af kompetenceudvikling

- 578.000 kr. årligt til Huset i Faaborg og 150.000 kr. årligt til Havnestuen i Faaborg. Forligspartierne fastholder det politiske ønske om en fremtidig stærkere koordinering af de to tilbuds indsatser
- 300.000 kr. årligt til kvalitetssikring af tilbuddet i madservice
- 300.000 kr. til en behovsanalyse af aktuelle og kommende behov for pladser til rehabiliterende indsatser – herunder midlertidige pladser til personer, der i perioder har særlige behov for omsorg og pleje
- 300.000 kr. til en plejetyngdeanalyse.

Budget 2018 forhøjes herudover med 5,2 mio. kr. og i overslagsårene med henholdsvis 8 mio. kr., 11 mio. kr. og 13,9 mio. kr. som følge af den demografiske udvikling med flere ældre.

Der afsættes endelig 800.000 kr. i 2018 til prøvehandling og analyse af en eventuel fremtidig mere decentral struktur på genoptræningsområdet. Sundhed- og Omsorgsudvalget får herefter til opgave at komme med en indstilling til en fremtidig organisering og eventuelle budgetmæssige konsekvenser til budgetforhandlingerne i 2018.

Sundhed og Omsorg bidrager med at finansiere en del af disse tiltag via en tilpasning af en række forskellige budgetposter. Fælles for disse tilpasninger er, at de ikke påvirker hverken borgere eller medarbejdere. I alt reduceres budgetterne med 7,8 mio. kr., hvoraf 4,3 mio. kr. vedrører færre udgifter til betaling for borgere i andre kommuner.

Samlet får Sundhed og Omsorg netto tilført 4,4 mio. kr. på driftssiden.

Der afsættes herudover 14,4 mio. kr. til anlæg i 2018 inden for området. Heraf reserveres 9,3 mio. kr. til certificering af plejehjem som særligt egnede til borgere med demens. Den endelige udmøntning af de afsatte beløb skal ske i dialog med beboerne og efter aftale med ejerne af bygningerne.

Positivt bidrag fra arbejdsmarkedsområdet

Historisk set har Faaborg-Midtfyn Kommune haft en større andel af arbejdsstyrken på offentlig forøgelse end landsgennemsnittet.

Det er afgørende, at opgaverne fortsat løses på en effektiv og kvalificeret måde. Dels har indsatsen stor betydning for den enkelte ledige eller sygemeldte. Det er deres fremtid, der er på spil. Dels betyder refusionsreformen, at det vil få store økonomiske konsekvenser, hvis ikke opgaven løses fornuftigt.

Derfor bygges der videre på de indsatser, der virker. Det sker i samarbejde mellem medarbejdere og borgerne for at finde de løsninger, der får den enkelte i job eller i uddannelse.

De mest sårbare borgere har ofte brug for tværfaglige og helhedsorienterede løsninger, der på sigt kan bringe borgerne tættere på arbejdsmarkedet. Det er centralt for forligspartierne, at der er et særligt fokus på at sikre gode og virksomme tilbud til de borgere, der i dag er længst væk fra arbejdsmarkedet. Det gælder også flygtninge. Der er herudover brug for at indtænke forskellige indsatser i overensstemmelse med civilsamfundsstrategien.

Der afsættes konkret 3,6 mio. kr. over en 2 årlig periode til boligsociale indsatser. Der ydes hjælp til de af kommunens borgere, som måtte have brug for særlig støtte. Der iværksættes ligeledes tiltag over for dårlige og sundhedsskadelige boliger. Indsatserne vil blive finansieret af frie midler fra 2017, og evalueres løbende.

Faaborg-Midtfyn Kommune har gennem de senere år har haft en økonomisk gevinst på overførselsudgiftsområdet, når de faktiske udgifter sammenholdes med den statslige finansiering. Udviklingen indikerer, at opgaven løses fornuftigt. Analysen har herudover givet anledning til en ændring af de hidtidige principper for budgettering. De to forhold betyder, at budgettet i 2018 er reduceret med 17,4 mio. kr.

Mindreudgiften er med til at finansiere en årlig udgift på 2,6 mio. kr. til midlertidige boliger til flygtninge samt en årlig merudgift til kropsbårne hjælpemidler på 2,2 mio. kr.

Samlet bidrager Arbejdsmarked netto med 12,6 mio. kr.

Attraktive by- og lokalsamfund

En vigtig forudsætning for at lykkes med udviklingsstrategien og ønsket om at blive 2000 flere borgere er attraktive byer og lokalsamfund. Med dette forlig investeres derfor fortsat betydelige beløb i udviklingen af de fysiske rammer i både byer og på landet.

Flere sikre cykelveje

Forligspartierne har valgt at afsætte i alt 33,8 mio. kr. over de kommende 4 år til cykelstier og trafik-sikkerhed. Strækningerne Assensvej i Millinge samt Nr. Broby–Brobyværk er prioriteret og forventes færdige i 2018. Derudover er der afsat yderligere ca. 1 mio. kr. i 2018, 8 mio. kr. i 2019, 6,7 mio. kr. i 2020 samt 8 mio. kr. i 2021 til prioritering af cykelstier og opfølgning på trafiksikkerhedsplanen.

Flere og bedre aktiviteter i lokalsamfundene

Forligspartierne afsætter endvidere midler til en række tiltag, som er med til at udvikle og støtte forskellige aktiviteter i kommunens lokalsamfund. Herunder:

- Øget tilskud til idrætshaller og lokaletilskud under Folkeoplysningsloven: 3,9 mio. kr. (2018-2021). Nærmere fordeling finder sted i Kultur- og Lokalsamfundsudvalget
- Modernisering af lokale aktivitetscentre og renovering af idrætshaller: 21,5 mio. kr. (2018-2021)
- Udearealer ved Brobyværkhallen: 4 mio. kr. (2018-2019)
- Nye legepladser som attraktive lege- og fritidstilbud til børn: 4 mio. kr. (2018-2021)
- Skydebane i Espe: 3 mio. kr. (2018)

Moderniseringen af lokale aktivitetscentre samt pulje til renovering af hallerne hænger nøje sammen med udviklingsstrategiens mål om at skabe attraktive og tidssvarende friluft- kultur- og fritidstilbud, der fremmer udviklingen af gode og aktive fællesskaber og bosætning i kommunen.

Til udearealerne ved Brobyværkhallen skal der skabes en funktionel, aktivitetsmæssig og æstetisk sammenhæng mellem Brobyværkhallen og Pontoppidanskolen. Initiativet sikrer, at området ved skole og hal tænkes endnu bedre sammen og skaber mere helhed end der er i dag.

Nye legepladser er med til at gøre kommunen mere attraktiv for børnefamilier og der afsættes 4 mio. kr. til legefaciliteter i byrummene.

Forligspartierne afsætter 3 mio. kr. til skydebanen i Espe, og understreger, at beløbet er endeligt og alene kan anvendes til etablering af skydebane.

Der reserveres et rammebeløb på 350.000 kr. årligt i foreløbig tre år til drift af Carl Nielsen Legepark samt 300.000 kr. til erhvervelse af jordareal til Skullerodsholm. Det afsatte rammebeløb er betinget af, at projektgruppen og Faaborg-Midtfyn Kommune indgår aftale om den fremtidige drift.

Der reserveres et rammebeløb på 575.000 kr. pr. år i 2018 og 2019 til forsøg med at inddrage idrætsforeninger i idrætsundervisningen på skoler i Faaborg-området.

Attraktive byer og landsbyer

Med dette forlig lægges fundamentet for yderligere udvikling af vores byer og landsbyer. Dette sker ved følgende tiltag:

- Forhøjelse af rammen til byforskønnelse: 4,5 mio. kr. i 2018-2020
- Opfølgning på masterplan Nr. Lyndelse/Nr. Søby: 1 mio. kr. i 2018
- Ramme til realisering af helhedsplan Årslev: 2 mio. kr. i 2018
- Ramme til udvikling af Fremtidens Forstad i Årslev/Sdr. Nærå: 5,9 mio. kr. i 2018-2020
- Landsbyers potentialer for omdannelse og udvikling - analyse og bidrag til omdannelse: 2,6 mio. kr. i 2018-2021
- Opfølgning på Ringe bymidte: 2 mio. kr. i 2018

Med dette forlig sikrer forligspartierne, at arbejdet med at forskønne byerne fortsætter. Forligspartierne er enige om at afsætte yderligere 4,5 mio. kr. til formålet, som skal sikre, at byerne løftes og forskønnes igennem fysiske tiltag, som fx opgradering af vejanlæg, nye forbedrede udearealer, bygningsfornyelse af private boliger mv. Beløbet kompenserer for fjernelse af statsligt tilskud.

Der afsættes 2 mio. kr. til at realisere helhedsplanen, der skal understøtte Årslev/Sdr. Nærås byudvikling, så området fortsat kan udgøre et velfungerende og attraktivt forstadsområde til Odense i vækst, samt et godt byområde af bo og leve i.

Der udarbejdes en masterplan for Nr. Lyndelse/Nr. Søby, der skal udgøre lokalområdets og kommunens fælles grundlag for at forløse byens potentiale som forstadsby til Odense og dermed som bosætningsby. Masterplanen udarbejdes sammen med byens borgere, virksomheder, kommunale og private institutioner, foreninger, lokalhistoriske arkiver og lokalråd og forventes vedtaget primo 2018.

For at sikre attraktive bosætningsmuligheder i kommunens mindre landsbyer og i landdistrikterne ønsker forligspartierne at arbejde målrettet med at udvikle og omdanne kommunens mindre bysamfund. Derfor afsættes 2,6 mio. kr. over de næste fire år til analyse af og bidrag til omdannelse af landsbyer med særligt behov.

Flere almene boliger

Der er fra og med 2018 afsat 6 mio. kr. årligt til indskud i Landsbyggefonden i forbindelse med opførelse af almene boliger. I 2017 var der afsat 6,6 mio. kr. til tre konkrete projekter:

- FAB's projekt på Savværksgrunden i Ferritslev,
- Faaborg Boligforenings projekt på Banegårdspladsen/Østergade i Faaborg
- Ringe Boligselskabs projekt på Svendborgvej i Ringe

Økonomiudvalget vil inden udgangen af 2017 foretage en gennemgang af mulige fremtidige projekter og prioritere de afsatte midler.

Vækst & Erhverv

Kommunen har en vigtig rolle i at skabe de bedst mulige rammebetingelser for erhvervslivet og hermed bidrage til at fastholde arbejdspladser og skabe nye job. Det skal være så nemt som muligt at være virksomhed i Faaborg-Midtfyn Kommune – og det sikres i tæt dialog og tæt samarbejde med erhvervslivet.

Med dette budgetforlig er forligspartierne enige om at:

- Understøtte en effektiv trafikal infrastruktur. Der afsættes 3 mio. kr. til et innovationsarbejde om bedre mobilitet i Faaborg-Midtfyn Kommune. I dialog med lokalsamfund og øvrige samarbejdspartnere identificeres og igangsættes tiltag.
- Tilgangen til Vækst og Erhverv optimeres ved at afsætte 750.000 kr. til en afdækning og analyse af muligheder og potentialer for en styrket erhvervs- og vækstindsats, herunder mulighederne for et styrke samarbejdet mellem den lokale indsats og erhvervsunderstøttende aktører.
- Følge op på infrastrukturplan Fyn og afsætte 153.000 kr. om året til styrkelse af det fælles kommunale samarbejde om dette
- Fastholde det høje serviceniveau på byggesager. Der er sket en vækst i antallet af byggesager og derfor afsættes 550.000 kr. til byggesagsbehandling for at bevare omgivelsernes positive opfattelse af byggesagsbehandlingen.

Tættere på...

Det er et centralt element i udviklingsstrategien, at løsninger samskabes og nye veje findes sammen med borgere og virksomheder. Herfra udspringer tanken om "Tættere på".

Det er et centralt element i denne tilgang, at der findes de løsninger, der skaber størst værdi. Administrationen undersøger nye veje gennem prøvehandling, hvor der eksperimenteres med måden at være kommune på.

Med denne aftale styrker forligspartierne indsatsen for at komme "Tættere på" borgerne gennem:

- Borgerbudgettet på 500.000 kr. om året har været en prøvehandling, hvor der var afsat midler fra 2015-2018 – borgerbudgettet gøres permanent
- Styrket pulje til digitalisering: Der afsættes yderligere 1,3 mio. kr. årligt over tre år
- Midler til implementering af "Sammen om fællesskaber – politik for samskabelse mellem civilsamfund og kommune": 650.000 kr. over fire år
- Ansættelse af en borgerrådgiver på tre årigt forsøgsbasis: 600.000 kr. årligt i tre år.

I et treårigt forsøg ansættes en borgerrådgiver, som skal gøre det nemmere for borgerne at få svar på spørgsmål, få hjælp til udformning af klager, få vejledning om rettigheder, og få hjælp, hvis man oplever, at dialogen med kommunen er gået i hårdknude. Formålet er således at yde en endnu bedre service til borgerne. Den viden, borgerrådgiveren får gennem arbejdet, bæres tilbage til administrationen for at sikre læring. Borgerrådgiveren refererer til kommunaldirektøren. Den igangværende ordning "På sporet af en løsning" for udsatte borgere er en anden løsning, som fortsætter uforandret.

Effektiviseringer på tværs og i hverdagen

Med dette budgetforlig igangsættes to nye tværgående effektiviseringsforslag:

Effektive indkøb af varer og tjenesteydelser

Faaborg-Midtfyn Kommune køber hvert år varer og tjenesteydelser for ca. 400 mio. kr. Forslaget vedrørende effektive indkøb kan opdeles i følgende:

- Bedre udnyttelse af eksisterende indkøbsaftaler og indgåelse af nye udbud af varer og tjenesteydelser. Denne del af besparelsen udgør 5 mio. kr. årligt fra og med 2018.
- Øget professionalisering af indkøbsfunktionen og lavere indirekte udgifter. Denne del af besparelsen udgør 2,5 mio. kr. i 2018 og 5 mio. kr. i efterfølgende år.

Den første del af besparelsen udmøntes på de enkelte arbejdspladser, når potentialet ved en fuld udnyttelse af de eksisterende indkøbsaftaler kendes og i takt med, at nye og bedre indkøbsaftaler/nye udbud gennemføres.

Den anden del af besparelsen, der vedrører de indirekte omkostninger, fordeles til en start på de fem bevillingsområder. Den endelige udmøntning på de enkelte arbejdspladser tilrettelægges efterfølgende i dialog i ledelseslinjen i koncernledelsen, mens den praktiske udmøntning i forhold til arbejdsgange mv. MED-behandles. Der vil fortsat være mulighed for pædagogiske indkøb uden om indkøbsaftalerne.

De angivne initiativer flugter med KL's anbefalinger i deres nyligt offentliggjorte indkøbsstrategi. Forslaget er samtidig et eksempel på et tværgående effektiviseringsforslag, som kommunalbestyrelsen har ønsket at fremme med den ny organisering.

En anden del af indsatsen handler om at øge den lokale handel. Det sker gennem øget fokus på at udarbejde, vedligeholde og udvikle ITG-liste samt at have løbende og mere tæt dialog om udbudsopgaver, anlægsopgaver mv., så lokale erhvervsdrivende oplever sig vel informeret og vel serviceret i forhold til at være samarbejdspartner og leverandør til Faaborg-Midtfyn Kommune.

Forligspartierne er enige om, at en eventuel manglende udmøntning af besparelsen skal indgå i budgetopfølgningerne i 2018 og arbejdet med budget 2019, men forventer, at der i organisationen arbejdes målrettet og kreativt med at finde løsninger for at nå målet.

Bedre udnyttelse af de kommunale kvadratmeter

Faaborg-Midtfyn råder over 250.000 m² og har derudover flere private lejemål. En bedre udnyttelse af lokalerne vil være med til at optimere de fysiske forhold for medarbejderne og understøtte de faglige samarbejder på tværs af kommunen. En bedre udnyttelse vil også give mulighed for at gentænke og forbedre forholdene for foreninger, borgere og andre grupper, som benytter de kommunale lokaler. Derudover kan en reduktion af kommunale kvadratmeter og færre lejemål reducere udgifterne til husleje, vedligeholdelse og drift af bygninger.

Der er gennemført en omfattende kvadratmeteranalyse fra foråret 2017, som angiver 16 rokadespor, og anviser en samlet driftsbesparelse på 1,3 mio. kr. i 2018 voksende til 5 mio. kr. i 2020. De enkelte rokadespor fra rapporten skal alene bruges som inspiration. Ansvar for realisering af de politiske beslutninger forankres i koncernledelsen, og den skal bygge på en tæt dialog med ledere, Hovedudvalget og de lokale MED-udvalg. Processen startes i september 2017 og forventes at løbe i fire etaper over de kommende år.

Forligspartierne er enige om, at en eventuel manglende udmøntning af besparelsen skal indgå i budgetopfølgningerne i 2018 og arbejdet med budget 2019, men forventer, at der i organisationen arbejdes målrettet og kreativt med at finde løsninger for at nå målet.

Styrket grundlag for kommende budgetter

Forligspartierne iværksætter en række nye initiativer, der sikrer et styrket grundlag for kommende budgetter:

- En fondsstrategi for de største projekter, der skal sikre den nødvendige prioritering og koordinering i forhold til forskellige ansøgninger. Fondsstrategien skal vedtages politisk inden udgangen af 2018.
- En analyse af udgifterne til administration. Den ene del af analysen skal vurdere, om der er en økonomisk og socialfaglig effekt af investering i fx grundigere udredning samt om der kan arbejdes mere sammenhængende, effektivt og koordineret bredt i administrationen. I den anden del af analysen skal der ske en kortlægning af ressourcer til projektledelse, analyse

og ledelsesunderstøttelse for at kunne skabe en hensigtsmæssig organisering, der maksimerer effekten af kompetencerne. Analysen igangsættes inden nytår og beskrives i et administrativt kommissorium, som også omfatter beskrivelse af evaluering.

- Etablering af et evaluerings- og effektmålingsdesign, som sikrer, at alle prøvehandlinger og nye driftstiltag, der iværksættes for en 2, 3 eller 4 årig periode, står oven på et hensigtsmæssigt evalueringsdesign, som sikrer løbende opfølgning og monitorering samt at de konkrete erfaringer vil være med til at underbygge endelige beslutningsoplæg til kommunalbestyrelsen. Arbejdet igangsættes administrativt.
 - En analyse af effekten af de seneste års forebyggende initiativer på området for sårbare børn for at sikre, at de forebyggende indsatser giver resultat i form af reducerede omkostninger til fx anbringelser. Analysen gennemføres administrativt og vil indgå i proceduren for budget 2019.
- En ny standard for fremtidige budgetforslag, der giver et klarere grundlag for politisk at tage stilling til administrationens omkostnings- og gevinstberegninger og operationaliserbare målsætninger mv., og med en samtidig angivelse af det planlagte opfølgingsforløb.
- En afdækning af de samlede udgifter til vikarer samt et bud på en hensigtsmæssig håndtering af den fremadrettede brug af vikarer. Arbejdet igangsættes på grundlag af et administrativt kommissorium.
- En bred afdækning af mulige organiseringer i forbindelse med forestående udviklingstiltag omkring udvikling af Slagterigrunden og Årslev Syd. anbefalede muligheder forelægges politisk.
- En justering af budgetprocessen, så eksterne forslag kommer ind tidligere i processen, så de kan blive afklarede og kvalificerede på linje med de interne budgetforslag. Besluttet politisk inden udgangen af 2017.
- Et kommissorium samt en tids- og handlingsplan for signaturprojektet om mobilitet, herunder en beskrivelse af samarbejdet mellem By, Land og Kultur og Dansk Design Center.
- En liste over potentielle signaturprojekter, hvor kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvilke projekter, der skal beskrives nærmere, samt processen for udvælgelse af disse, som den nye kommunalbestyrelse skal tage stilling til.
- En analyse af den samlede indsats inden for vækst og erhverv, inklusive en analyse af hvordan ressourcerne på området udnyttes bedst muligt og anvisning af handlemuligheder og muligt investeringsbehov. Kommissorium godkendes politisk.
- En funktionsbeskrivelse til den kommende borgerrådgiver udarbejdes administrativt og godkendes politisk.
- Beskrivelse af kriterier for anlægspulje i dagtilbud og en plan for fuld anvendelse af puljen. Udarbejdes af Opvækst- og Læringsudvalget til budget 2019.
- En analyse af, hvordan Faaborg-Midtfyn Kommune møder færdigbehandlede patienter. Der er afsat 300.000 kr. til analysen i budgetforliget. Arbejdet igangsættes administrativt.

Forudsætninger for budget 2018 og overslagsårene

Udgangspunktet for dette års budgetaftale er økonomiaftalen indgået mellem KL og regeringen. Aftalen viderefører det ekstraordinære finansieringstilskud. Samtidig forhøjes anlægsrammen fra 16,3 til 17 mia. kr., mens servicerammen forhøjes med 300 mio. kr. som kompensation for et øget demografisk udgiftspres.

Derudover bygger budgetaftalen for 2018 på følgende grundlag:

- Finansieringssiden er baseret på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag, en uændret kommunal udskrivningsprocent på 26,1 pct. og en uændret grundskyld på 22,85 promille (7,20 promille for produktionsjord).
- Faaborg-Midtfyn Kommunes andel af det ekstraordinære finansieringstilskud på 2 ud af 3,5 mia. kr. fortsætter fra og med 2019, svarende til 35,5 mio. kr. pr. år. Antagelsen om en delvis videreførelse af det ekstraordinære finansieringstilskud bygger på, at de to mia. kr. fordeles til kommuner med et højt strukturelt udgiftsniveau og et lavt beskatningsgrundlag. Faaborg-Midtfyn Kommune opfylder begge kriterier. Hvis forudsætningen ikke holder, vil næste års budget blive væsentligt udfordret.
- En fortsættelse af det nuværende tilskuds- og udligningssystem. Der er varslet en ændring af tilskuds- og udligningssystemet pr. 1.1.2019, som kan påvirke finansieringssiden i overslagsårene markant. Hvis reformen udskydes risikerer Faaborg-Midtfyn Kommune, på linje med flere andre fynske kommuner, at budgettet vil blive yderligere udfordret.
- De årlige udgifter til overførsler er budgetteret til 781 mio. kr. i 2018, som stiger til 821,3 mio. kr. i 2021. Der er ved budgetlægningen taget udgangspunkt i KL's og regeringens skøn over den forventede udvikling i overførselsudgifterne fra regnskab 2016 til budget 2018.
- Der er indarbejdet en årlig ramme til ny drift på 15 mio. kr. og et årligt omstillings- og effektiviseringsmål på 30 mio. kr. i hvert af overslagsårene. De nævnte beløb akkumuleres over år.
- Der overføres 57 mio. kr. i frie midler fra 2017 til budget 2018, hvor 23,4 mio. kr. anvendes i 2018 og 19,5 mio. kr. i 2019 og 2020. 14,2 mio. kr. er fortsat ikke disponeret og vil være til rådighed til uforudsete udgifter, nye initiativer mv.

Med aftalen forventes Faaborg-Midtfyn Kommunes likviditet at falde fra ca. 315 mio. kr. primo 2018 til ca. 231 mio. kr. ultimo 2021. Udviklingen skyldes dels investering af opsparede midler fra 2017 i nye udviklingstiltag og dels afregning til staten i forbindelse med salg af dele af FFV. Til sammenligning udgjorde beholdningen primo 2017 270 mio. kr.

Samtidig reduceres den langfristede gæld med 12,9 mio. kr. i 2018. I hele budgetperioden forventes den langfristede gæld at blive reduceret fra 470 mio. kr. primo 2018 til 431,8 mio. kr. ultimo 2021, hvilket svarer til en reduktion på 8,1 %.

22. september 2017

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Forligspartierne forbeholder sig retten til at foretage mindre ændringer og omplaceringer, hvis det bliver nødvendigt for at imødekomme kommunernes økonomiaftale med regeringen.

22. september 2017

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Ringe, den 22. september 2017

Christian Thygesen, borgmester (V)

Anne Møllegaard Mortensen (O)

Hans Stavnsager (A)

Kristian Nielsen (V)

Torben Smith (F)

Mads Holdgaard (Å)

Morten Schjøtt (Ø)

Palle Andersen (L)

Hele 1.000 kr. (+ angiver indtægter og - angiver udgifter)	Budget 2018	Budgetoverslagsår		
		2019	2020	2021
Finansiering				
Skatter	2.193.342	2.261.876	2.326.975	2.408.431
Tilskud og udligning	1.036.205	1.025.534	1.023.254	1.013.939
Tilskud til styrkelse af likviditeten	46.884	35.523	35.523	35.523
Finansiering i alt	3.276.432	3.322.933	3.385.752	3.457.893
Driftsudgifter				
Opvækst og Læring	-800.738	-799.828	-798.650	-797.884
Sundhed og Omsorg	-921.379	-927.688	-930.416	-933.328
Arbejdsmarked	-797.574	-812.931	-822.775	-837.823
By, Land og Kultur	-240.795	-238.254	-237.985	-237.294
Direktion, stabe og øvrig administration	-402.011	-395.191	-390.803	-391.013
- Pulje til omstilling og effektivisering	0	30.000	60.000	90.000
Ny drift	-16.391	-15.191	-14.891	-14.591
Ikke disponeret ramme til ny drift	0	-14.809	-30.109	-45.409
Ny drift - finansieret af engangsindtægter	-16.458	-11.915	-7.544	0
Ny drift - signaturprojekter (FFV)	-5.100	-3.700	-1.700	-700
Ikke disponeret ramme til signaturprojekter (FFV)	-400	-1.800	-3.800	-4.800
Hverdagseffektiviseringer	8.041	8.041	8.041	8.041
Effektiviseringer	14.092	20.297	20.697	20.697
Lov og cirkulæreprogram mv.	-1.922	-1.797	-1.457	-1.362
Afledt drift vedrørende anlæg og effektiviseringer	-676	-676	-676	-676
Driftsudgifter i alt	-3.181.311	-3.165.443	-3.152.068	-3.146.142
Pris- og lønstigninger	0	-71.545	-139.310	-211.481
Renter mv. ekskl. renter på lån vedrørende Jordpuljen	-480	64	564	1.168
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	94.640	86.010	94.937	101.438
Anlægsudgifter				
Anlæg	-115.916	-73.875	-50.881	-41.031
Ikke disponeret ramme til nye anlæg	0	-7.609	-49.006	-64.431
Anlæg - finansieret af engangsindtægter fra 2017	-920	0	0	0
Anlæg - signaturprojekter (FFV)	-6.600	-14.050	-21.300	-10.000
Ikke disponeret ramme til signaturprojekter (FFV-midler)	0	-20.950	0	-3.500
Anlægsudgifter i alt	-123.436	-116.484	-121.187	-118.962
Jordpuljen				
Anlæg under Jordpuljen	-4.485	-12.255	-8.750	-9.292
Renter på lån	-222	-377	-519	-646
Afdrag på lån	-1.844	-2.185	-2.539	-2.906
Låneoptagelse	8.500	8.500	8.500	8.500
Kasseforbrug/-forøgelse	-1.949	6.317	3.308	4.344
Jordpulje i alt	0	0	0	0
Finansforskydninger mv.				
Låneoptagelse	2.500	8.796	8.796	8.796
Tilskud til Landsbyggefonden, almene boliger	-12.600	-6.000	-6.000	-6.000
Øvrige balanceforskydninger	40.349	42.617	41.128	40.835
Modpost til anlægsoverførsler fra indeværende og tidligere år	-11.702	-2.471	-75	0
Kasstræk vedr. aktiviteter finansieret af driftsoverskud 2014	4.210	0	0	0
Modpost til overførsel vedrørende indskud i landsbyggefonden	6.600	0	0	0
Overførte, ikke disponerede engangindtægter fra 2017	-14.163	0	0	0
Kasstræk vedr. midlertidig drift finansieret af 2017-midler	16.458	11.915	7.544	0
Kasstræk vedr. anlæg finansieret af 2017-midler	920	0	0	0
Kasstræk reserveret til yderligere drifts- eller anlægsprojekter	14.163	0	0	0
Kasstræk vedr. afkast af FFV-midler fra regnskab 2016	6.000	0	0	0
Afdrag på lån ekskl. afdrag på lån vedr. Jordpuljen	-23.939	-24.383	-25.143	-26.107
Finansforskydninger mv. i alt	28.796	30.474	26.250	17.524
RESULTAT I ALT	0	0	0	0

Kassebeholdning	2018	2019	2020	2021
Likvid beholdning primo	315.000	278.155	245.694	229.396
Forbrug af likvid beholdning	-36.845	-32.461	-16.298	1.656
Forventet kassebeholdning ultimo	278.155	245.694	229.396	231.052

Langfristet gæld (ekskl. lån til byfornyelse og ældreboliger)	2018	2019	2020	2021
Langfristet gæld primo året	470.033	457.148	449.828	441.450
Ændringer (ny låneoptagelse og afdrag)	-12.885	-7.320	-8.378	-9.625
Langfristet gæld ultimo	457.148	449.828	441.450	431.825

Oversigt over ny drift

Ny drift markeret med grøn farve er ændret i forhold til de oprindelige budgetforslag. Ændringer er omtalt i aftaleteksten.

Projekt navn	2018	2019	2020	2021	Via 2017 indt.
Arbejdsmarked	4.500	4.500	3.500	3.500	
Boligsociale medarbejdere til udsatte boligområder	1.000	1.000	0	0	x
Ung i FMK - ramme til nye aktiviteter	3.500	3.500	3.500	3.500	
By, Land og Kultur	11.150	8.288	6.613	4.463	
Øget driftstilskud til idrætshaller og lokaletilskud på folkeoplysningsområdet	1.200	1.200	900	600	
Overtagelse af vejvandspumper fra FFV	322	110	110	110	x
Justering af budget for den kollektive trafik	3.600	2.900	2.900	2.900	
Byforsknelse	1.500	1.500	1.500	0	x
Opfølgning på Infrastrukturplan Fyn	153	153	153	153	
Forøgelse af driftsmidler til havnebadet	150	150	150	150	
Nationalt friluftsmøde (Undersøgelse)	500	0	0	0	x
Boligsocial indsats mod dårlige boliger	800	800	0	0	x
Fastholdelse af serviceniveau på byggesager	550	550	550	550	
Lyø, Bjørnø & Avernakø's udviklingsmuligheder	250	0	0	0	
Indfrielse af Ryslinge Hallernes mellemværende med Andelskassen A/S	1.200	0	0	0	x
Reservation af rammebeløb til drift af Carl Nielsen Legepark	350	350	350	0	x
Ramme til udvikling af projekt Åben Skole	575	575	0	0	x
Opvækst og Læring	9.487	9.376	8.634	5.000	
Forhøjelse af puljen til udvidet og fleksibel åbningstid i daginstitutioner og dagplejen	500	500	500	0	x
Øget ressourcetildeling til 0-6 års institutioner	5.000	5.000	5.000	5.000	
Tidlig indsats - Screening, forældrevejledning og uddannelse af dagplejere/supervision	3.987	3.876	3.134	0	x
Politik og Strategi	3.234	2.254	2.000	100	
Implementering af "Sammen om fællesskaber - politik for samarbejde mellem civilsamfund og kommune"	350	100	100	100	
Geopark	234	254	0	0	x
Borgerrådgiver i Faaborg-Midtfyn Kommune inkl. konceptudvikling og midtvejs-/slutevaluering	600	600	600	0	x
Ramme til digitalisering - hjemmeside, licenser og digital signatur	1.300	1.300	1.300	0	x
Behovsanalyse vedr. Fremtidens erhvervsliv (ses i sammenhæng med ..)	750				x
Sundhed og Omsorg	4.478	2.688	1.688	1.528	
Havnestuen i Faaborg	150	150	150	150	
Huset i Faaborg	578	578	578	578	
Kvalitetssikring af tilbuddet i madservice i Faaborg-Midtfyn Kommune	300	300	300	300	
Behovsanalyse vedr. færdigbehandlede patienter - Rehabiliteringscenter Bakkegården	300	0	0	0	x
Styrket rehabiliteringsindsats i Sundhed og Omsorg	1.000	1.000	0	0	x
Øget normering på plejehjem (plejetyngdeanalyse)	300	0	0	0	x
Projekt "Vind i håret"	390	0	0	0	x
Decentralisering af genoptræningsområdet (analyse)	800	0	0	0	x
Pulje til ferie for beboere på kommunens bosteder	500	500	500	500	
Det gode skib Haabet (partnerskabsaftale)	160	160	160	0	x
I alt	32.849	27.106	22.435	14.591	

Oversigt over anlæg

Anlæg markeret med grøn farve er ændret i forhold til de oprindelige budgetforslag. Ændringer er omtalt i aftaleteksten.

Projekt navn	2018	2019	2020	2021	Via 2017 indt.	Omlac. til drift
By, Land og Kultur	68.849	46.058	28.296	9.531		
Faaborg Svømmehal - nyt vandbehandlingsanlæg og øvrig renovering	5.650	1.100	0	0		
Gåsebjerghavn Aktivitetscenter	2.900	0	0	0		
Renovering af idrætshaller	6.919	2.767	500	500		
Modernisering af lokale aktivitetscentre	2.691	2.691	2.691	2.691		
Udvendig vedligeholdelse af materialegårde	1.000	275	0	0		x
Udskiftning af nedslidte saltspredere	700	700	700	700		x
Udskiftning af de resterende gittermaster i Ringe	600	600	0	0		x
Chausséstensbelægningen på Havnegade	0	1.000	0	0		
Opfølgning på Masterplan for Nr.Lyndelse/Nr. Søby	1.000	0	0	0		x
Grønt anlægsbudget, styrkelse af natur og friluftsliv	518	518	518	518		
Anlæg af cykelstier og opfølgning på trafikikkerhedsplan	11.100	2.000	700	8.000		
Del af ny vej Svendborgvej-Møllehøjvej, Sdr. Næra	439	6.785	6.415	0		
Stormflodsikring af Faaborg Havn og By - arkitektkonkurrence	1.500	0	0	0		
Sløjfning af overflødig og problematiske brandhaner	1.000	1.000	1.000	1.000		x
Anlæg af supercykelsti Årslev til Odense Kommune	513	0	0	0		
Lokale bynære stier og naturstier	700	700	700	700		
Skovrejsning, Ringe Vest	0	0	622	622		
Pulje til landsbyfornyelse/nedrivninger	2.700	2.700	2.700	2.700		
Kloakseparering på kommunale ejendomme	1.700	1.000	1.000	0		x
Energimærkning af Kommunens bygninger (lovpligtig)	730	20	0	0	x	x
Helhedsplan Årslev	2.000	0	0	0		x
Energibesparende foranstaltninger	2.000	2.000	2.000	2.000		
Udearealer ved Brobyværkshallen	500	3.500	0	0		
Ekstra anlægsmidler til nye cykelstier	0	6.000	6.000	0		
Parkeringspladser ved Ringe bymidte	2.700	0	0	0		
Renovering af fortove i Faaborg-Midtfyn kommune	1.500	2.500	2.900	0		
Bosætning - Nye legepladser som attraktive lege- og fritidstilbud til børn	1.000	1.000	1.000	1.000		
Landsbyers potentialer for omdannelse og udvikling - analyse og bidrag til omdannelse	1.100	500	500	500		
Opgradering af servicekaj for øget turisme og konkurrencekraft	1.332	1.302	0	0		
Parkeringspladser i Faaborg	850	0	0	0		
Opfølgning på Ringe bymidteplan	2.000	0	0	0		
Eksternt budgetforslag: Skydebaner ved Espehallen	3.000	0	0	0		
Ramme til udvikling af projekt "Midtfyns multipark"	300	0	0	0		
Eksternt forslag: Etablering af kildevandsbæk langs kærlighedsstien	250	0	0	0		x
Eksternt forslag: Lys på penderplads ved motorvejsafkørslen nær Årslev	500	0	0	0	x	x
Eksternt forslag: Støtte til projekt Kirkepladsen i Søllinge	420	0	0	0	x	x
Eksternt forslag: Parkeringsareal i Dyreborg	0	360	0	0		
Eksternt forslag: Opkøb af jordareal til Skullerødsholm	300	0	0	0		
Eksternt forslag: Strøm forsyning Ringe Sø	70	0	0	0		x
Afledte anlægsudgifter/-indtægter af bygningsanalysen	3.840	2.140	-1.650	-11.400		
Etablering af kajanlæg i fm. igangværende etablering af ny mole	2.500	0	0	0		
Nyt ankomstareal ved Carl Nielsens barndomshjem	0	2.900	0	0		
Indkøb af klimamateriel til Beredskab Fyn	327	0	0	0		x
Opvækst og Læring	36.115	31.317	23.285	30.000		
Samlet anlægsønske inden for dagtilbud og skole, herunder:	36.115	31.317	23.285	30.000		
Skolereform - inddragelse af gangarealer - Carl Nielsen skolen	6.673	0	0	0		
Fra skolebibliotek til pædagogisk læringscenter - Carl Nielsen skolen	0	1.035	10.154	0		
Ansøgning om renovering af Nordagerskolen	5.200	14.818	0	0		
To-i-en: Ny personalestue og pædagogisk læringscenter på Brahesminde Skole, afd. Svanninge - firkløveret i	845	0	0	0		
Renovering af lokaler, Brahesminde skole, afd. Horne	4.411	0	0	0		
Renovering af lokaler på Øhavsskolen, afd. Uglen jf. ny skolestruktur i Faaborg	11.686	0	10.879	0		
Renovering/nybyggeri på dagtilbudsområdet	0	0	2.252	0		
Renovering af Vesterparken	3.600	4.300	0	0		
Ramme til renovering mv skole	0	0	0	20.000		
Ramme til renovering dagtilbud	0	0	0	10.000		
Nybygning/ombygning/renovering af Hættegården	3.700	11.164	0	0		
Direktion, Stabe og Administration	-2.500	-3.500	-700	1.500		
Salg af ejendomme	-4.000	-5.000	-2.200	0		
Nedrivningspulje vedr. kommunale ejendomme	1.500	1.500	1.500	1.500		
Sundhed og Omsorg	14.372	0	0	0		
Certificering af plejehjem - Nørrevænget	2.072	0	0	0		
Certificering af plejehjem - Lykkevalg	1.579	0	0	0		
Certificering af plejehjem - Åhaven	2.348	0	0	0		
Etablering af handicapvenlige omkl.faciliteter og lettere renovering af stueetage i dagtilbud Ringe	1.275	0	0	0		
Fra 2 til 1 ved forflytninger på plejehjem	1.019	0	0	0		
Udvidelse af Bo- og Aktivitetscenter Palleshave	2.818	0	0	0		
Certificering af plejehjem - Tingager	3.261	0	0	0		
I alt	116.836	73.875	50.881	41.031		

Oversigt over Signaturprojekter

Ny drift markeret med grøn farve er ændret i forhold til de oprindelige budgetforslag. Ændringer er omtalt i aftaleteksten.

Drift

Projekt navn	2018	2019	2020	2021
Politik og Strategi	3.000	2.000	1.000	0
Sammen om forandringer og det gode arbejdsmiljø	3.000	2.000	1.000	0
By, Land og Kultur	2.100	1.700	700	700
Permanentliggørelse af kulturel rygsæk herunder også sangskolen	100	700	700	700
Fremtidens mobilitet i FMK (+ DDC)	2.000	1.000	0	0
I alt	5.100	3.700	1.700	700

Anlæg

Projekt navn	2018	2019	2020	2021	Omplac. til drift
By, Land og Kultur	6.600	14.050	21.300	10.000	
Omdannelse af Slagterigrunden og samlet havneudviklingsplan	3.300	2.750	0	0	x
Nyt besøgscenter og landskabsmuseum	0	0	10.000	10.000	
Renovering og udvikling af Faaborg Museum	0	10.000	10.000	0	
Fremtidens Forstad - Årslev/Sdr. Nærå	3.300	1.300	1.300	0	x
I alt	6.600	14.050	21.300	10.000	

Oversigt over effektiviseringer

Projekt navn	2018	2019	2020	2021
Arbejdsmarked	200	200	200	200
Effektivisering via produktivitetstigninger	200	200	200	200
By, Land og Kultur	1.660	1.660	1.660	1.660
Budgetreduktioner med afsæt i produktivitetstigninger på købte varer og tjenesteydelser, herunder udbudte opgaver	1.660	1.660	1.660	1.660
Opvækst og Læring	3.432	3.467	3.467	3.467
Bedre planlægning på dagtilbudsområdet (ekskl. Daglejen)	320	320	320	320
Rammebsp. på skoleområdet - med baggrund i bedre planlægning	3.076	3.076	3.076	3.076
Harmonisering af SFO2 og klubtilbud i skoledistrikterne	36	71	71	71
Tværgående	8.800	14.970	15.370	15.370
Bedre udnyttelse af kommunale kvadratmeter	1.300	4.970	5.370	5.370
Effektive køb af varer og tjenesteydelser	7.500	10.000	10.000	10.000
I alt	14.092	20.297	20.697	20.697

Oversigt over hverdagseffektiviseringer

Definition af hverdagseffektiviseringer: Reduktion af de totale omkostninger inden for de enkelte områder, uden at påvirke det leverede serviceniveau eller personalet.

Projekt navn	2018	2019	2020	2021
Arbejdsmarked	730	730	730	730
Hverdagseffektivisering inden for arbejdsmarked	730	730	730	730
By, Land og Kultur	840	840	840	840
Hverdagseffektiviseringer indenfor Kultur og Fritid	240	240	240	240
Hverdagseffektiviseringer inden for Veje, Trafik og Havne	250	250	250	250
Hverdagseffektiviseringer indenfor Kommunale bygninger og grunde	350	350	350	350
Opvækst og Læring	3.675	3.675	3.675	3.675
Tandplejen - digital indkaldelse af klienter	75	75	75	75
Effektiv opkrævning af mellemkommunal refusion på skoleområdet	3.000	3.000	3.000	3.000
Socialpædagogisk friplads - effektivisering ved ensartet sagsbehandling m.m.	500	500	500	500
Økonomisk tilskud til efterskoler	100	100	100	100
Sundhed og Omsorg	63	63	63	63
Hverdagseffektiviseringer indenfor ældreområdet	63	63	63	63
Direktion, Stabe og Administration	2.733	2.733	2.733	2.733
Kvalitetssikring af momsrefusion	1.000	1.000	1.000	1.000
Realisering af mål for hverdagseffektivisering i 2018 via opsparet mindreforbrug	771	771	771	771
Hverdagseffektiviseringer inden for Direktionen	143	143	143	143
Hverdagseffektiviseringer inden for Politik og Strategi	819	819	819	819
I alt	8.041	8.041	8.041	8.041

Oversigt over ændringer til basisbudgettet

Projekt navn	2018	2019	2020	2021
Opvækst og Læring	7.561	7.827	7.996	7.996
Ti nye anbringelser	3.416	3.416	3.416	3.416
Stigning i kørselsudgifter	250	250	250	250
Forhøjet statsbidrag til friskoler	4.506	4.506	4.506	4.506
Stigende udgifter til økonomisk friplads	1.026	1.026	1.026	1.026
Pasning af anbragte børn i dagpleje og daginstitution	790	790	790	790
Fald i merudgifter	-310	-310	-310	-310
Fald i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste	-380	-380	-380	-380
Pulje til tidlig overgang til SFO (regulering for elevtal)	-1.500	-1.234	-1.065	-1.065
Øvrige korrektioner til skema 407 dagtilbud	-237	-237	-237	-237
Sundhed og Omsorg	12.916	15.168	14.966	15.166
Kommunal medfinansiering af sundhedsudgifter (netto)	18.098	20.257	20.257	20.257
Fald i antal solgte pladser på Lundens aflastningstilbud	1.310	1.310	1.310	1.310
Stigning i antal elever, særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse	416	416	416	416
Øget udgift til sikrede døgninstitutioner	295	295	295	295
Udgifter til forsorgshjem og kvindekrisecentre	317	317	317	317
Beskyttet beskæftigelse som følge af ekstra støttebehov	560	560	560	560
Aktivitets og samværstilbud som følge af ekstra støttebehov	452	452	452	452
Merudgiftsydelse	333	333	333	333
Overdragelse af +18-årige fra OL	3.000	4.500	4.500	4.500
Midlertidige botilbud	808	808	808	808
Støtte i eget hjem	2.142	2.142	2.142	2.142
Øvrige udvidelser voksne handicappede	755	-694	-698	-702
Stigning i udgifter til Hospice	1.400	1.400	1.400	1.400
Øvrige justeringer på sundhedsområdet	441	381	191	191
Øvrige udvidelser ældreområdet	785	887	879	872
Udgift til private leverandører af personlig pleje/praktisk hjælp	7.269	7.269	7.269	7.269
Reduktion af konto 6	-1.776	-1.776	-1.776	-1.565
Alkoholbehandling	-379	-379	-379	-379
Borgerstyret personlig assistance	-4.345	-4.345	-4.345	-4.345
Hjælpemidler	-1.615	-1.615	-1.615	-1.615
Længerevarende botilbud	-4.116	-4.116	-4.116	-4.116
Mellemkommunale betalinger på ældreområdet	-4.282	-4.282	-4.282	-4.282
SOSU uddannelse	-8.952	-8.952	-8.952	-8.952
Arbejdsmarked*	4.780	4.780	4.780	4.780
Midlertidige boliger til flygtninge	2.630	2.630	2.630	2.630
Kropsbårne hjælpemidler	2.150	2.150	2.150	2.150
By, Land og Kultur	1.795	1.795	1.795	1.795
Vejafvandingsbidrag	744	744	744	744
Bygningsdrift Lindevej i fm. Flytning af Jobcenter	820	820	820	820
Opsigelse af skorstensfejrenes administrationsaftale	231	231	231	231
Direktion, Stabe og øvrige Administration	1.489	1.270	1.051	16.051
Udvidelse af barselspuljen	2.500	2.500	2.500	2.500
Budgetopfølgning 28-2-2017	-237	-237	-237	-237
Tilpasning af centrale puljer	-278	-497	-716	14.284
Indtægt vedr. teknologisikring Socialtilsyn Syd	-496	-496	-496	-496
I alt	28.541	30.840	30.588	45.788
I alt eksklusiv kommunal medfinansiering	10.443	10.583	10.331	25.531

Projekt navn	2018	2019	2020	2021
Opvækst og Læring	-8.601	-8.291	-9.469	-10.235
Demografi dagtilbud (hele puljen)	-3.359	-2.724	-1.838	-387
Demografi undervisning (hele puljen)	-5.242	-5.567	-7.631	-9.848
Sundhed og Omsorg	5.181	8.026	10.952	13.874
Regulering for ændret demografi (hele puljen)	5.181	8.026	10.952	13.874
I alt	-3.420	-265	1.483	3.639

*Overførselsudgifterne er beskrevet i aftaleteksten